

ÜZENET

AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET GYÜLEKEZETI LAPJA

XXV. évfolyam 14. szám. 2014. július 15.

Ára 0,80 lej

Gerendkeresztúri falunap. A résztvevők megkoszorúzzák a háborús emlékművet.

A nagy találkozás

Megelevenedő Gerendkeresztúr

A pünkösdi feltöltődés még inkább színtani kezdte a gerendkeresztúri reformátusok szívében lappangó tüzet és vágyat arra, hogy mihamarabb találkozzanak a magyarországi hantosiak küldöttségével. A június második felében szervezett háromnapos találkozó remek alkalom volt, hogy a gerendkeresztúriak és az aranyoshadréviak együtt adjunk hálát Istennek.

A pénteki áhítatot követően a vacsora után a vendégfogadó családok baráti fogadtatásban részesítették az anyaországi vendégeket. Szombaton a tordai sóbányában és hasadékban kiránduláson vettünk részt. Megcsodáltuk azt a sóbányát, amit még III. Endre egy 1291-i adománylevelében említ. Ma szemet gyönyörködtető látvány, és légúti betegségben szenvedő külföldi és hazai gyermekeknek, felnőtteknek turisztikai láttnivalót, gyógykezelési lehetőséget biztosít.

A nagy találkozóra vasárnap került sor: a hantosi vendégek mellett, az RMDSZ Maros

id. Csegöldi Miklós

(Folytatása a 6. oldalon)

Áldott hajthatatlanság és bűnös engedékenység

2Móz 10, 2Móz 32

Az egyiptomi fáraó viszonyulása a szolgaságából szabadulni akaró Izráelhez híven tükrözi a Sátánnak a viszonyulását a kegyes keresztyénhez. Mózes és testvére, Áron azt követelik a fáraótól, hogy engedje el Izráel népét javaival együtt egy szabad helyre, hogy az Úrnak ünnepet szenteljenek.

Egyiptomot és népét sújtó néhány csapás után a fáraó hajlandó megengedni, hogy Izráel felnőtt férfiai elmenjenek, de fogva tartja az asszonyokat, a gyermekeket és állataikat. Majd újabb két csapás után kész elengedni az asszonyokat és a gyermekeket is, de állataikat nem.

Mózes abban a kérdésben, ami Istent és az Ő népét illeti: *hajthatatlan*. Hajthatatlansága mögött nem állott hadsereg, sem fegyverek, hanem Isten Igéje: „Így szól az

Úr!” Egyszerűen továbbadta Isten parancsát. Isten tulajdonáért szállt síkra, amikor népének elbocsátását kérte. Ezért az erő és bátorság nem hagyta el őt.

Él-e bennünk ez a lelkiület, tudunk-e ilyen hajthatatlanok lenni életünkben a Sátán és a világ próbálkozásait illetően? Mert a modern világnak családokat szétszakító akarata nem hagyott alább. A keresztyéneket szétszakítani akaró ereje sem lankadt. A Sátán néha úgy jelenik meg, mint ordító oroszlán, máskor világosság angyaloként, hogy szétromboljon, a hívet is tévútra vezesse és elcsábítsa, Istentől egyre jobban elszakítsa. Sok mindent felkínál, amivel az Úr

Székely József

(Folytatása a 3. oldalon)

Erdélyi diakónia: adományok rászorultaknak

„Kelemen Alexander józan életű, hívő református, aki eddigi orvosi szolgálatával sok szegény, összetört életű páciensenzetlennül segített. Meggyőződése, hogy ebben az életben van még rá bízva feladat. Felépüléséért folytatott küzdelmében álljunk mellé imádságainkban, jókedvű adakozásunkkal legyünk minél többen segítő-társai” – a fenti körlevéllel fordult egyházkerületünk február végén az erdélyi gyülekezetekhez.

Kovács István előadó-tanácsos szerint egyházkerületünk diakóniai ügyosztálya minden évben egy, nehéz helyzetben levő személy számára szervez gyűjtést. Idén a választás a kolozsvári belvárosi gyülekezet tagjára, Kelemen Alexanderre esett. A szóban forgó személy ideggyógyász, és a kincses város egyik kórházának pszichiátriai osztályán dolgozik,

ergoterápiával foglalkozik, az orvostudományok doktora.

Fazekas Zsolt belvárosi lelkipásztor lapunk kérdésére elmondta: egyháztagjuk, a 36 éves orvos mértéktartó életet él, a rendkívül veszélyes kór mégis megtámadta a máját. A vizsgálatok során kiderült: a májat borító daganatok eltávolítására és a gyógyulásra van esély, ezért a család nekifogott a kezelésnek. Az első műtétet már el is végezték egy bukaresti klinikán, amelyet a biztosító kifizetett, ám a több hónapos gyógyszeres kezelés rendkívül drága, hiszen havonta mintegy 5000 euróba kerül. Ezenkívül szükség lesz még egy műtéti beavatkozásra is.

A meghirdetett gyűjtés eredményeképpen az egyházkerület köny-

Somogyi Botond

(Folytatása a 3. oldalon)

Barangolások bibliai tájakon

Samária (I.)

E városnak, illetve országrésznek olyan gazdag a történelme, hogy több alkalommal is foglalkozunk vele. Most mozgalmas történelmébe próbálunk betekintést nyerni. A Bibliában sokszor az északi részt jelöli az ország két részre való szakadása után, de tudjuk, hogy ez egy híres város neve is, ami ennek az országnak hosszú időn át a fővárosa is volt.

A várost Omri király alapította, aki a Kr. e. 9. században uralkodott. A hegyet, amin a város felépült, két talentum ezüstért vásárolták meg. Így a város Omri, majd az őt követő királyok személyes tulajdona lett. Ez a város Jeruzsálem versenytársa akart lenni, ahol hasonló gazdagság és vallási élet volt. A dombon Omri palotát is építtetett, amit várfal vett körül. Rövid ideig uralkodott, így a várost hírhedt fia, Aháb építette tovább, s lett szinte bevehetetlen erődítményé.

Régen és ma is e palotákba sok felesleges kincset és verítéket építettek be. Ma is döbbenetesen szemléljük az úgazdagok gombamód szaporodó palotáit, amelyek nagy része vagy igazságtalan és kétes jövedelemből, vagy pedig szegények kihasználásából származik. Mennyi jót lehetne tenni az ilyen „modern paloták” feleslegesen beépített kincseivel. Ezek mind az emberi önzést és gátlástalan hitetlenséget hirdetik.

Sajnos ez a város sok bűnt és bálványozást is látott, hisz Aháb Baálnak templomot, Aserának pedig szobrot állíttatott. Mert ahol nem Isten nevében építünk, ott csak a bűn szaporodik. A város osztozott Izráel zaklattott, sok háborút és vérzivart látott történelmében. Az Omridinasztiát elsöpörte Jéhu lázadása, de Samária továbbra is az északi ország fővárosa maradt. A település fokozatosan fejlődött, ez csak II. Jeroboám halálával

ért véget a 8. század közepén. Ettől kezdve a várost és az egész országrészt egyre jobban fenyegette az erősödő Asszír Birodalom. Végül V. Salmanszer asszír király 722-ben elfoglalta a várost, és így az egész északi ország elesett.

Az ostrom három éven át tartott, a bennlévők szörnyű szenvedéseken mentek át. Ez sem volt azonban véletlen. A próféták megjö-

vendölték, hogy a sok bálványozásnak ez lesz a vége. Isten hatalmában áll egy népet megáldani, megőrizni, de azt keményen meg is tudja büntetni. Így tekinthetünk mi is a saját népünk történelmére. Bárcsak tudnánk levonni a helyes következtetést, tudnánk Istenhez térni, hogy áldását, megőrző kegyelmét, és ne ítéletét kellene megtapasztalnunk.

*

Az asszírok az ország lakosságát elhurcolták, s helyükre idegeneket telepítettek. E keverékből lettek a samaritánusok, akikről olyan sok szó van az Újszövetségben. Látjuk ezt azóta is a történelemben. Isten mindig ellene van a keveredésnek. Az ilyen keveredésből mindig sok baj, feszültség, nyomorúság, identitásavar származik. Hisszük, nem véletlen, hogy egy nép tagjaként születünk a világra, hogy anyanyelvünk s kultúránk is Isten szép ajándéka, amihez ragaszkodnunk kell, és semmi áron nem szabad elveszítenünk. Pál és Jézus is szeretett minden embert és népet, de a saját népükért mégis hevesebben dobogott a szívük, *legyen ez így nálunk is.*

*

Samária városát az ostrom pusztítása után hamar újjáépítették s a róla elnevezett tartomány fővárosa lett. Nagy Sándor is elfoglalta a várost, s Samáriát szír és macedón zsoldosokkal telepítette be. A település így egyre inkább a görög kultúra fellekvára lett. A várost Kr. e. 107-ben lerombolták, de a rómaiak újra felépítették. A város fénykorát Nagy Heródes uralkodása alatt érte el. Ő új, erős falat épített a város köré, de volt itt fórum, színház, pogány templom, sőt még üzletház is. Augustus császár tiszteletére is építtetett egy templomot s az ő tiszteletére a várost Sebastião-nak nevezte el. A városok neveinek ilyen átkeresztelése sem

Samária városának romjai (a fényképfelvétel 1925-ben készült)

ismeretlen számunkra. Sokan megértük azt a rendszert, ami minden régít és régire emlékeztetőt el akart törölni, hogy még a városok, utcák terei is annak a rendszernek a dicsőségét és embeinek a hírnevét hirdessék.

A legnagyobb dolog az, hogy az evangélium ide is eljutott, és ez a város is keresztényen hitre tért. A történelem folyamán a várost

Bibliaolvasó kalauz

Augusztus

1.	P	4Móz 17,16–28	Ef 5,21–33
2.	Szo	4Móz 18	Ef 6,1–9
3.	V	4Móz 19	Ef 6,10–24
4.	H	4Móz 20,1–13	Fil 1,1–17
5.	K	4Móz 20,14–29	Fil 1,18–30
6.	Sze	4Móz 21,1–9	Fil 2,1–11
7.	Cs	4Móz 21,10–35	Fil 2,12–30
8.	P	4Móz 22	Fil 3,1–14
9.	Szo	4Móz 23	Fil 3,15–21
10.	V	4Móz 24	Fil 4,1–9
11.	H	4Móz 25	Fil 4,10–23
12.	K	4Móz 26	Filem 1–7
13.	Sze	4Móz 27	Filem 8–25
14.	Cs	4Móz 28,1–15	Zsid 1,1–4
15.	P	4Móz 28,16–31	Zsid 1,5–14
16.	Szo	4Móz 29	Zsid 2,1–4
17.	V	4Móz 30	Zsid 2,5–18
18.	H	4Móz 31	Zsid 3,1–6
19.	K	4Móz 32	Zsid 3,7–19
20.	Sze	4Móz 33	Zsid 4,1–11
21.	Cs	4Móz 34	Zsid 4,12–16
22.	P	4Móz 35	Zsid 5,1–10
23.	Szo	4Móz 36	Zsid 5,11–14
24.	V	Zsolt 90	Zsid 6,1–12
25.	H	Zsolt 91	Zsid 6,13–20
26.	K	Zsolt 92	Zsid 7,1–10
27.	Sze	Zsolt 93	Zsid 7,11–28
28.	Cs	Zsolt 94	Zsid 8,1–5
29.	P	Zsolt 95	Zsid 8,6–13
30.	Szo	Zsolt 96	Zsid 9,1–14
31.	V	Zsolt 97	Zsid 9,15–28

sokszor bálványozás és Istentől való elfordulás jellemezte. De mégis megmaradt, hogy egyszer megérkezzen ide is az evangélium. Hogy a felátadott Úr itt is bevonulhasson sok ember szívébe, és a maga munkáját elvégezhesse. Ma is sok településen létezik nyomorúság és istentelenség. Sok olyan ember van, aki már úgy gondolja, jól megvan Isten, gyülekezet és egyház nélkül. Tőlünk nyugatabbra azt is látjuk, hogy sorra zárják be a keresztyén templomokat és lesznek azokból múzeumok, kiállítótermek, esetleg szórakozóhelyek. Isten óvjon minket ettől!

A városainkba, falvainkba érkezett evangéliumban mi drága kincset nyertünk. Becsüljük meg, ragaszkodjunk hozzá. A történelem színpadáról egyszer minden el fog tűnni. De az evangélium megmarad, s az mindig idősebb, mert tartást és értéket ad életünknek. Igyekezzünk abban a gyülekezetben, ahova Isten állított, úgy szolgálni, hogy sokakat megnyerhessünk Krisztusnak.

Olvasandó igék: 1Kir 16,24,32, 20,1, 34; 2Kir 6,20, 17,24; Neh 2,10; Ézs 28,1; Ám 6,1; ApCsel 8,5.

Lőrincz István

Erdélyi diakónia: adományok rászorultaknak

(Folytatás az 1. oldalról)

velői osztálya eddig 15 000 lejt utalt át a családnak – az egyházkerület bankszámláján június közepéig ekkora összeg gyűlt össze. A kerület által meghirdetett gyűjtés egész évre szól, így a pénzadományok az egyházi bankszámlára folyamatosan érkeznek.

– Úgy látszik, nem mindenhol hirdették a templomban a felhívást – fogalmaz Fazekas Zsolt. – Ha csak a 12 kolozsvári egyházközség egy-egy ezer lejes perselypénzét gyűjtenénk össze, már az 12 ezer lejt jelentene, és akkor hol van a többi gyülekezet.

Idén még Nóra számára is érkeztek adományok – mondja

Ágoston Erika főkönyvelő. Nagy Nóra érdekében az egyházkerület tavaly ősszel kérte a gyülekezetek segítségét. Nóra a Kolozsvár melletti györgyfalvi gyülekezet tagja, hároméves, és tavaly még nem tudott járni születési rendellenesség (spasztikus paralízis) miatt. Lapunk kérdésére Nagy Andrea, a beteg kislány édesanyja elmondta: amikor a gyermek nyolchónapos lett, kiderült, hogy valami nincs rendben. Rengeteg orvoshoz eljuttattak, de mindegyik azt mondta, hogy a kislány műtét nélkül is rendbe fog jönni. Ahogy telt-múlt az idő, lehetett látni, hogy a kislány nem tud járni, ezért tovább járták a kórházakat. Közben mindenhol érdeklődtek. A változás akkor történt, amikor egy tévéműsort láttak, amelyben szó volt egy hasonló betegségben szenvedő budapesti kislányról, akit az Egyesült Államokban műtöttek meg. Hosz-

szas kutatás után sikerült felvenni a kapcsolatot a kisfiú családjával. Akkor derült ki, hogy sokan vannak hasonló helyzetben, akik Magyarországon külön csoportot alkotnak: egymásról tudnak, egymást segítik. Így került a képbe az amerikai kórház, a Missouri állambeli Saint Louis városban.

– A műtéti beavatkozás az összes költséggel együtt mintegy 60 ezer dollárba került volna. Pénzünk sokáig nem volt, ezért nem tudtunk elmenni az Egyesült Államokba – mondja Nóra édesanyja. – Sok levelet írtunk tévék szerkesztősegeinek, de ügyünket nem karolták fel. Viszont ismertem egy anyukát a kolozsvári tévénél, akinek a gyermekét tanítottam: így készült el Nóráról az első műsor. Ugyancsak ismerősön keresztül jutottunk el később a Look TV-hez, majd ezt követően a bukaresti Antena 3-hoz is. Végül ez utóbbi oldotta meg a problémát.

Isten Becalin keresztül Nóráért

Hogy miért a bukaresti tévében megjelent műsor jelentette Nóra számára a megoldást? **Antal Csaba** györgyfalvi lelkipásztor szerint a gyülekezet igyekezett minél több pénzt gyűjteni a hároméves kislány családjának, ehhez járultak hozzá magánszemélyek adományai, és természetesen az egyházkerület által meghirdetett gyűjtésből származó mintegy 20 ezer dollár. Ám mindez kevésnek bizonyult. Akkor jött a bomba hír: a mindenki által ismert Gigi Becali, aki börtönéveit tölti Poarta Albă egyik

Debrecenben a Református Egység Fesztiválon május 24-én a szabadtéri úrvacsorás istentiszteleten begyűlt perselypénzt a Kárpát-medencei Református Egyház a kárpát-aljai testvéreink megsegítésére fordította. Akkor hangzott el, hogy a május 25-i vasárnapi perselypénzt minden Kárpát-medencei egyházkerület a délvidéki árvíz sújtotta református családok megsegítésére ajánlja fel.

cellájában – szinte hihetetlen módon –, éppen az Antena 3 adót nézte, amikor a Nóráról szóló műsort sugározták. Annak hatására felajánlotta, hogy a meglevő összeget annyival pótolja ki, amennyi az operáció elvégzéséhez szükséges.

– Becali szinte 40 ezer dollárt küldött a tévé által működtetett *Mereu aproape* nevű alapítványnak, így vált lehetővé, hogy eljuttunk a Saint Louis-i Gyermekkórházba – mondja Nagy Andrea. – Március 4-én került sor az első, március 25-én pedig a második műtetre. Nóra most már sokkal jobban van, fizioterápiás kezeléssel résztvenni – teszi hozzá az édesanya.

Antal Csaba lelkipásztor lapunk érdeklődésére elmondta: néhány hete látogatta meg újra a családot. Nóra megtette már az első lépéseket, és az amerikai orvosok szerint egy év múlva – ha nem is tökéletesen, de – már rendszeren fog járni. A beavatkozás különben nagyon veszélyes volt, hiszen a gerincvelőt kellett műteni, és akár annak a veszélye is fennállt, hogy a kislány lebénul örökre. Az operáció ugyanakkor sokáig tartott, mert az idegszálakat egyenként vizsgálták meg, milyen parancsokat továbbítanak a végtagok felé. Istennek hála azonban, most már Nóra rendben van, a gyógyulás útjára lépett, és hamarosan még több lépést tud majd megtenni szülei, ismerősei és mindazok örömeire, akik a hároméves kislánynak önzetlenül segítettek.

Áldott hajthatatlanság és bűnös engedékenység

(Folytatás az 1. oldalról)

Jézust próbálja helyettesíteni, helyét szívünkben elfoglalni.

Sokféle felekezet jött létre az ateista-kommunista hatalom megszűnésével. De száz meg száz más érő igyekszik gyülekezeteink tagjait egyházától, gyülekezetétől elszakítani és a maga hatalmába keríteni. Adjon a Jóisten minden lelkipásztornak és a presbitérium tagjaiba mózesi lelkületet, amely kitartóan küzd, és nem enged elkallódní egyetlen gyülekezeti tagot sem.

Van-e bennünk elég erős akarat családtagjaink hitben való egybe tartására, Istennek dicsőségét szolgáló együttes ünnepszentelésre? Követésre méltó, szép és felemelő egybetartásról tesz példát az a család, amely vasárnapról vasárnapra, ünnepről ünnepre együtt lépi át a

templom küszöbét. Együtt akarnak örvideni Isten színe előtt, együtt hálát adni ajándékaiért. Ha kell, együtt vigasztalódní az élet megpróbáltatásaiban. Ha ez a református gyülekezeteinkben így lenne, bizonytal egyetlen templomban sem lennének üres padok az istentisztelet idején.

Mózes hajthatatlan volt a javaitak illetve is. A javaknak egy része az Urat illetve meg, aki erőt adott azok megszerzésére. Ne hagyjuk az Úrnak járó részt a „fáraónál”!

*

A bűnös engedékenységet Mózes testvérénél, Áronnál látjuk. Türelmetlen sokaság veszi őt körül, amelynek Mózes hegyről való visszatérése igen hosszúnak tűnik. A nép ostromolni kezdi Áront, azt

követelve tőle, hogy készítsen nekik látható isteneket. Szorult helyzetben volt Áron, nem volt könnyű megtagadni az unszolást. De lehetetlen sem volt.

Lelkészek és szülők is sokszor engedékenyek, kedvében is szeretnének járni a gyülekezeti tagoknak, a szülők a gyermekeknek, a nagyszülők az unokáknak. De a türelemnek, az engedékenységnek megvan a határa. Vannak dolgok, amelyekben kérlelhetetlennek kell lenni.

Csupán Isten Igéje, szava mérvadó. Engedni kell, hogy az határozza meg: bizonyos helyzetben milyennek kell lenni. Áron a nép előtt nem tudott elég erővel bizonyosságot tenni arról, hogy ő kinek a szolgálatában áll és a népnek kit kell szolgálni, kinek kell engedelmeskedni. A szorítóvasban sem adhatom fel az Ő dicsőségét szolgálni, rendelését teljesíteni.

Nagy a felelősségünk és sok a teendőnk azokkal kapcsolatban, akiket Isten reánk bízott.

Ha a nép ajkáról nem Isten törvényét hallom, engedelmisségem határhoz érkezett, amelyet nem léphetek át. Különben nekem is szól Mózes szemrehányása: „Mit tett néked e nép, hogy ilyen nagy bűnbe keverted?” Áron nem volt elég erős, és a bukás minden bűne reá hárult. Isten nem egy a többiek között, hanem Ő az egyetlen. A tisztelet egyedül Őt illeti meg. Különös felelősséggel tartozunk tehát azok iránt, akiknél még hiányoznak a belső szent erők. Isten Igéje ezt mondja Áronról: „Áron hagyta őket elvadulni ellenségeik csúfjára”.

Hogy engedelmes vagyok vagy sem, azt az határozza meg, hogy mi szólal meg bennem: Isten törvénye vagy valami más. Az emberek gyengesége miatt ne hajoljunk el az Ő akaratától. Igéje olyan, mint a megromlástól védő, a megromlást megakadályozó só.

(A szerző egyházkerületünk volt missziói előadója)

Aki hátsólapot kapott nászajándékba

100 éve született Nagy Ödön (1914–1995)

Száz éve, 1914. május 31-én született Nagy Ödön református lelkész, néprajzkutató, egyház- és helytörténész. Édesapja gazdatiszt volt a Szamos megyei (ma Beszterce-Naszód megye) Sajóudvarhelyen, itt látta meg Nagy Ödön a napvilágot.

A hétéves gimnáziumot a Marosvásárhelyi Református Kollégiumban végezte. Már marosvásárhelyi diákévei alatt látogatja a Kemény Zsigmond Társaság összejöveteleit, részt vállal az önképzőköri munkában, s megjelenik több IKE-konferencián, amely a vallásos ébredési mozgalmat hirdeti a két világháború között. Tanára volt Molter Károly, aki nagy hatással volt rá. Az ő biztatására kezdi lejegyezni Mezőpanit és más falvak népdalainak szövegét.

Miután érettségizik, a német „vándormadár” mozgalom hatására, gyalogosan bejárja Erdélyt, megismerkedik az Erdélyi Fiatalok falukutató munkájának eszméivel. Nagy hatással vannak rá Földes Károly lévita lelkész lesújtó mezőségi beszámolóira, aki a Maros és a Szamosok közti vidéket „az erdélyi magyarság temetőjének” nevezte.

Mindössze 18 éves, amikor felkerül a kolozsvári egyetem bölcsészkarára, ahonnan 1934-ben átiratkozik

a református teológiára. 1935-ben bekerül a Kolozsváron megjelenő *Ifjú Erdély* c. lap szerkesztőbizottságába, és külső munkatársa a *Hitel* és a *Havi Szemle* című lapoknak. 1937–38-ban a budapesti Néprajzi Intézetben Györffy István irányításával néprajzot tanult.

Lelkészként 1939-ben kerül első állomáshelyére, Kissármásra, majd Nagyölyvesre, Mezőújlakra, Mezőkőbölkútra, Mezőmésesre, Hariba, Istvánházára, Mezőfelébe, Szolokmára és Havadra, ahol 11 évig szolgált.

Már fiatalon érdeklődik a falukutatás, a helytörténet, a néprajz, az egyháztörténet. Alig múlt 20 éves, amikor Jenei Sándorral (a későbbi pusztakamarási lelkésszel) közösen megírják *A mi játékaink* (1936) c. kötetet. Rá két évre, 1938-ban jelent meg Kolozsváron *Téli néphagyományaink. Útmutató a néprajzi gyűjtőknek*, egy évvel később pedig a *Tavaszi néphagyományaink. Útmutató a néprajzi gyűjtőknek*.

Makkai Endrével (szintén református lelkészhallgató) összeállította az erdélyi téli szokások egyik legjobban megírt és leggazdagabb kötetét, az *Adatok téli néphagyományaink ismeretéhez* (1939) címűt, amely kibővítve 1993-ban jelent meg a Magyar Néprajzi Társaság és a Magyar Tudományos Akadémia Néprajzi Kutatóintézet gondozásában. Tagja volt a jófejú, szegény mezőségi gyermekek taníttatását elősegítő alpnak, így került Nagyenyedre Sütő András és testvére, István.

Lelkészi szolgálata idején számtalan néprajzi munkája született abból a faluból, ahol szolgált. A gyülekezetek egyháztörténetét a *Historia Domusba* jegyezte le, bátran vállalva, hogy a szájhagyományban, írásos krónikák lapjain megmaradt szívderítő, humoros történetek is bekerüljenek feljegyzéseibe.

Sajnos nem érthette meg a havadi lelkészség idején többedmagával gyűjtött, és a későbbiekben két kötetben kiadott falumonográfiák megjelenését. Az első 2000-ben, *Változó népi kultúra*, a második 2002-ben *Népi gazdálkodás Havadon* cím alatt jelent meg. 2001-ben a marosvásárhelyi Mentor Kiadó gondozásában adták ki a *Palástban. Lelkészek szórványban* című kötetet, amelynek első részében Nagy Ödön életéről és pályájáról vall.

Nagy Ödön szókimondó embert volt, amiért ma is szeretettel és tisztelettel emlékeznek rá. Többször vállalt szolgálatot a környékbeli falvakban, ahová – az akkori körülményeknek megfelelően – lovas szekérrel, hátsóval vagy gyalogosan ment szolgálni. A lóháton való szolgálatvállalást már egészen korán elkezdte: nászajándékként násznagyától hátsólapot kapott ajándékba, hogy ezzel keresse fel a magyarok által lakott szórványfalvakat a Mezőségen.

Nagy Ödönt 1979-ben ismertem meg közelebbről, aki a készülő havadi monográfia hiányzó fejezeteit hozta szóba, e sorok íróját ezek megírására biztatva. Így kerültem abba az értelmiségi csapatba, amely később az ezredfordulón két kötetet adott a magyar néprajzudományának.

Mezőfele madártávlatból, előtérben Nagy Ödön sírja

A mezőfelei református templom

Gazdag könyvtára volt, ahonnan szívesen kölcsönzött könyveket azoknak, akiknél látta a népi kultúra iránti érdeklődés csíráját. Később, amikor nyugállományba vonult, többször küldött levelet alulírottaknak — néprajzi tudását nem rejtve véka alá, szívesen oktatva a néprajztudomány alapfogalmaira. Két ritkaságnak számító kötetet őrzök tőle: *A Magyarság néprajza* I–II. kötetét, a Bátky–Györffy–Viski-féle kiadást 1941–43-ból, amely ma is a tárgyi néprajz „nagykátéja”.

A *Palástban* megjelent önéletrajzában így emlékszik a marosvásárhelyi kollégium zenetanárára, Vajda Mártonra, aki gyakran mondta a diákoknak: „Magyarnak születél, maradj magyar minden körülmények között, mert csak így lehetsz becsületes ember.” Hitte és cselekedte is egykori tanára intelmeit! Számtalan kézirata kiadatlan. Ám Pozsony Ferenc néprajzkutató közlése szerint idén ősszel jelenik meg, a Kriza János Néprajzi Társaság gondozásában, kéziratban maradt tavaszi szokáskötete.

Székely Ferenc

Egészségmegőrző program a Csángóföldön

Negyedik alkalommal fordult elő, hogy a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem Közegészségtani Tanszéke és a Diakónia Keresztyén Alapítvány marosvásárhelyi fiókja szervezésében (ezúttal a Vitalion cég támogatásával) a Csángóföldön egészségnevelési programot szerveztünk. Ennek során kollégáimmal együtt (dr. Bálint József, dr. Ferencz József Loránd és Filep Róbert, Ortoprofil) tematikus egészségügyi felvilágosító előadásokat tartottunk a helyes táplálkozásról, a dohányzás (pipálás) káros hatásairól, a daganatos és a szív-ér rendszeri megbetegedésekről, a helyes testtartásról. Továbbá vérnyomást és testsúlyindexet mértünk, járási és testtartási vizsgálatot végeztünk, tanácsokkal szolgáltunk, az egészséges életmódról, valamint a táplálkozási szokásokról kérdőíveket töltöttünk ki. A gyermekek egy kis ajándécsomagot kaptak, míg a felnőtteknek tombolasorsolást szerveztünk.

A kiszállás során mintegy háromszázötven személlyel találkoztunk az öt helyszínen: Ferdinándújfalun, Lujzikalagoron, Klézse (Buda, Tyúkszer, Pokolpatak), Dumbravén és Külsőrekecsin. Mindenhol nagy vendégszeretettel fogadtak, amire büszke lehet Csángóföld népe. Akárcsak az archaikus csángómagyar nyelvre, mély vallásosságára, családszeretetére, sajátos kultúrájára, az élet apró örömeinek a megbecsülésére.

Csángóföld szociális gondjai nagyobb figyelmet érdemelnek a Kárpátokon túli területek, így az Erdélyben élők részéről is. Az elszigeteltség, a szegénység, a munkanélküliség, az egészségügyi biztosítás hiánya, a helyenként gyakorlattá váló hátrányos megkülönböztetés miatt keveseknek adatik meg, hogy szakszerű orvosi véleményben és ellátásban legyen részük, ráadásul mindezt időben kérjék. A vizsgált közösségekben a szokásosnál nagyobb az igénytelenség a helyes higiéné iránt, gyakori a gyermekek

helytelen lábbeli használata, és feltűnően sok a kezeletlen magas vérnyomásos és a májcirózisos beteg.

Hozzájárulásunk egy csepp volt a tengerben. De érdemes folytatni, más helyszíneken is jelen lenni, a kínálatot bővíteni. Rendszeres szűréssel, valamint az egészségnevelő-egészségfejlesztő tevékenység kiterjesztésével esély teremtődik a helyiek életminőségének a javítására, a távolság és a szegénység által létrejött esélyegyenlőtlenségek kiküszöbölésére.

Isten áldja meg Csángóföld becsületes, dolgozó, hívő népét!

Ábrám Zoltán

Szeretetszolgálat otthon és kórház között

Mindennapi életünkben ritkán történik meg, hogy a halálról, az elmúlásról beszéljünk. Az élet pörgő ritmusa, a mindennapi teendők és kihívások a távoli jövőbe helyezik ezt a kérdést. Csak a váratlan sorsfordulatok, a kiszámíthatatlan szembesít minket leggyakrabban a halál szívet markoló kegyetlenségével, mulandóságunkkal. Még az onkológiai beteg is szívesebben beszél általában a gyógyulásba vetett reménységéről, a kipróbált alternatív terápiákról vagy bármilyen más témáról, mint arról, hogy a halál, a betegség megjelenésével, az ő életkérdésévé is vált. Ez a hozzáállás teljesen érthető, mert ha az élet kenyerének e végső szeletéhez érkezik el az ember, nagy bátorság kell leszelni azt. Könnyebb beszélni bármilyen más témáról, mint végleg szembenézni a ténnyel: közeledik a halálom, meghalok. Könnyű, amíg nem vagyok érintett benne, ha nem én, vagy nem valamelyik szerettem az alanya ennek a szomorú, fájdalmas és nagyon gyászos eseménynek. Még a Krisztusban bízó ember lelke is beleremeg a közelgő halál gondolatára, még aki hiszi, hogy odaát Krisztus vár reá, annak is jegyet kell váltani a halálhajóra, bele kell ülni Kharón ladikjába és át kell evezni a felfoghatatlan ismeretlen felé. Az ismeretlen pedig értelemszerűen mindig félelmeket szül. A kis zarándok, amikor földi életének minden kísértésén átverekszik magát és végre elérkezik a mennyi városához, nagyobbak és félelmetesebbnek látja a „sötét folyam” hullámain, mint a

mennyei város csillogó fényét. Társa „Reményteljes”, aki útján végigkíséri, biztatja, bátorítja a végső átkelésben. (M. L. Taylor: *A kis zarándok vándorútja*)

Az elmúlt évtizedekben egyre több írás jelent meg a halál és a meghalás témakörében. Az életből kiszorított „halál tabuja” kezdett az élet tiszteletéért küzdő szakemberek témájává válni

Diakonia
Diakónia Keresztyén Alapítvány
az Erdélyi Református Egyházkerület Szeretetszolgálatá

és különböző csatornákon át beszívárogni az emberi köztudatba.

Míg a középkori ember a halált jónak, édesnek nevezte, mert megváltást, szabadulást jelentett a számunkra már elképzelhetetlen nyomorból, addig a posztmodern ember a halált nemcsak száműzni szeretné életéből, hanem minőségi, aktív életet élne az utolsó pillanatig, fájdalmak és szenvedések nélkül a földi létnek intene búcsút. A Petőfit bántó gondolat: „ágyban párnák közt halni meg”, igen-igen aktuális téma, úgy fogyni el, mint egy gyertyaszál, hiábavalónak, hasztalannak érezni az életet sok idős, illetve súlyos betegségben szenvedő ember problémája.

Nemcsak az jelentené ma a „jó halált”, „édes halált”, ha fájdalommentesen, szenvedés

nélkül távozhatnánk a világból, hanem ha személyes életterünk, szeretett személyeink, kedves tárgyaink, esetleg kedvenc állataink utolsó percig velünk lehetnének. Ennek ellenére sokunk életének utolsó színpontja egy rideg kórház, egy fehérre festett vaságy, egy fehér ruhás segítő, akihez igazi mély érzelmi szálak nem kötnek, akinek az életünk vagy az életből való távozásunk vajmi keveset jelenthet.

Református egyházunk berkeiben működő Diakónia Keresztyén Alapítvány több mint két évtizedes munkásságával a házi beteggondozás és a palliatív ellátás területén konkrét orvosi és ápolói segítséget nyújt betegek és testileg-lelkileg megterhelt családtagjaik számára az elhordozhatatlan, nehéz és intenzív időszakok túlélésében, a szenvedésben. Az élet minősége, a minőségi élet nemcsak a fiatal, erős, jól szituált ember belső igénye, hanem a beteg, az idős, a hátrányos helyzetben élő mindennapi kérdése is.

Nemcsak világszerte, hanem országunk területén is növekvő a tendencia ezen szolgáltatás és szolgáltatás iránt. Hidat épít az otthon és a nélkülözhetetlen intézmény, a kórház közé. Az Alapítvány keretében dolgozó orvosok, ápolók, szociális munkások, lelkesek a szeretetszolgálatnak azt a részét igyekeznek betölteni, amely a betegellátásban nemcsak komoly ápolói képzettséget feltételez, hanem igyekszik a beteg fizikai ellátásán túl a pszichikai, szociális és spirituális szükségleteit is figyelembe venni és

Balogh Gyöngyi

(Folytatása a 6. oldalon)

A nagy találkozás

(Folytatás az 1. oldalról)

megyei elnöke, Marosludas alpolgármestere, Kece előljárói, a falu volt szülöttei, és a Keresztúron egykoron szolgáló lelkipásztorok is részt vettek. A templomi istentiszteleten ígét hirdetett Kántor Csaba püspökhelyettes. A 84. zsolttár alapján az itt töltött évek emlékének felidézése hatotta át a bevezetőt. Minden pillanatért hálaadással tartozunk Istennek, aki a fiát áldozta értünk. A szívhez szóló és érzelmektől áthatott prédikáció után úrvacsoraosztásra került sor. Az istentiszteletet színesebbé tették a mezőbodonai fiatal, de tehetséges kórus által előadott Istent magasztaló énekek. A gyülekezetet köszöntötték Lőrincz József, Kántor Csaba, Vajda Domokos, Lukács Zoltán lelkipásztorok, valamint a maroskecei polgármester, aki elismerését és csodálatát fejezte ki a háromnapos programmal kapcsolatban. Üdvözölte a hantosi vendégeket, reményét fejezve ki, hogy kialakulóban van egy jó és gyümölcsöző kapcsolat.

Minden érdeklődést megragadott Fischer József, hantosi polgármester hozzászólása.

Néhány mondatban bemutatta a helységet és ittlétük célját. Megköszönte a fogadtatást a gerendkeresztúri és hadrévi családoknak és Rátoni Csaba lelkipásztorunknak, aki a találkozás mozgatórugója volt. Rátoni Csaba csak három éve érkezett az egyházközségbe, de sokak szerint őt az utolsó órában küldte Isten. Mert elhanyagolt parókiát, ki-be düledező kerítéseket, félig-meddig omladozó templomot, eladósodott gyülekezetet talált. Viszont idén nyáron – a nyáj pásztorának köszönhetően, a látogatót felújított papi lak és templom várja, a gaz helyett a gyermekek számára játszótér van kialakítva, a gyülekezeti élet megelevenedett: csendes napok, ifjúsági találkozók gazdagítják a híveket.

Az istentiszteletet követte az I. és II. világháborúban elesettek emlékére emelt emlékmű-

nél a koszorúzás, a közös ebéd a kultúrházban, amit a hantosiak által előadott változatos és gazdag műsor követett. A napot táncmulatsággal zártuk, ahol nem ismert kort a talpalávaló. Utolsó nap reggel – a magyarországi vendégek hazatérése előtt – még egyszer közös imára gyűltünk össze. A viszontlátás sugara minden szemben ott fénylett az örömkönyvek között.

Szeretetszolgálat otthon és kórház között

(Folytatás az 5. oldalról)

a gyógyító munkát ebben a holisztikus szemléletben végezni. Ők modern világunk irgalmas samaritánusai, a szeretet törvényének hivatalos betöltői, akik nem teszik fel azt a kérdést, hogy milyen nemzetiségű, illetve milyen felekezethez tartozik a szolgálatot igénybe vevő. Az ő helyzetükben egészen nyilvánvaló, ki a „felebarát”.

De nemcsak a szolgálatot igénybe vevőkre, a betegekre figyel oda a szervezet, hanem a munkatársaira is. A bethesdai beteggel ellentétben, ennek az alapítványnak vannak emberei. Elesett emberek gyógyítására, felemelésére küldött és képzett emberei. Az alapítvány igazgatója, dr. Sárosi Árpád szerint a szervezet legnagyobb tőkéje az „ápoló-team”, maguk a szolgálatot végzők.

A beteg életminőségéhez minőségi munkájukkal járulnak hozzá. E kompetenciák biztosítása érdekében az alapítvány külföldi partnerei segítségével időről időre képzéseket szervez a munkatársai számára, amelyben szintén a holisztikus szemléletet igyekszik érvényesíteni. A megfelelő testi ellátást, a lelkiekre való odafigyelést, a szakmában felmerülő kérdések megbeszélését, az önreflexiót tette lehetővé a nemrég Kolozsváron tartott paliációs képzés, amelyen az Erdély-szerzte hálózatszerűen működő házi beteggondozás alkalmazottaiból több tuat ápoló, szociális munkás és néhány kórházlelkész és lelkész vett részt. A Something for Romania skót alapítvány ez alka-

lommal két szakember, Joy Elliot hospice-ban dolgozó családterapeuta, valamint Robert McLoud gyülekezeti és kórházlelkész személyében előadások, interaktív játékok, kommunikációs tréningek, valóság- és személyes életélményeik megosztása alapján járult hozzá a diakóniai szolgálat e területén szükséges kompetenciák fejlesztéséhez.

Mindamellét, hogy ma az önismereti tréningekhez, a szerepjátékok begyakorlásához, a különböző kommunikációs készségek elsajátításához, életkríziseink feldolgozásához számtalan szervezet teremt lehetőséget, hihetetlenül hangzik, ha azt mondjuk, hogy soha nem lehet eléggé felkészülni egy beteggel való beszélgetésre. A nehéz beszélgetések mindig kihívások maradnak, a félelem és szorongás teljes kizárása nem reális elvárás. Az élet legnehezebb kérdései: a halál, a veszteség, a bánat, a gyász nem elmélet a házi beteggondozás, a paliációs területen dolgozóknak. Ezért szükséges újból és újból beszélni a legfájdalmasabbról, engedni felszínre törni az érzelmeiket, kimondani és elengedni a veszteségeinket, mert ezek előrelendítenek a gyógyulás és a gyógyítás útján.

A Keresztény Diakónia Alapítvány munkája nemcsak azért rendkívüli, mert az emberi méltóságot igyekszik mindvégig megőrizni, hanem jelenlétével, szolgálataival, eszközeivel, az emberhez, a szenvedőhöz és az elmúláshoz való viszonyulásában kultúrát és értéket teremtő hatással is van a társadalmunkban.

Hantosi gerendkereszt-túra: őszinte érzések, végtelen jóság

Leírni a leírhatatlant. Erre vállalkoztam akkor, amikor elvállaltam e cikk megírását, melynek alapját az adta, hogy a közelmúltban ötven fős társaság indult útra a magyarországi Hantosról, hogy megmutassa büszkeségeit, néptáncsoportját és népdalkörét a gerendkeresztúriaknak. Gerendkeresztúriak, hadréviak, aranyosgerendiek rég nem látott ismerősként köszöntöttek bennünket, és az ott töltött négy nap alatt olyan szorossá vált a kapcsolat, hogy a búcsúzásnál már úgy éreztük, a családunkat hagyjuk hátra.

Az érkezést istentisztelet, majd finom vacsora követte. Szerencsénkre, másnapra semmi nem maradt az előző napi esőből, ezért délelőtt meglátogattuk a tordai sóbányát, majd a hasadékat is. Az elszántabbak meg is mászták a mifelénk ismeretlen magasságokba nyúló hegyvonulatot. Bőséges vacsoránkat a hadrévi Művelődési Házban fogyasztottuk el, óriási tapssal jutalmazva azokat a szorgos kezeket, melyek az ízletes ételeket készítettek nekünk. A jó hangulatról harmonika- és nótaszó gondoskodott. Vasárnap az istentiszteletet és az úrvacsoraosztást követően megkoszorúztuk a templom melletti emlékművet. A vendégkórus ifjú tagjának előadásában meghallgattuk a Magyarország című dalt, mely többek szemébe csalt könnyeket. Szeretevendégséget követően került sor a kulturális programokra: a Művelődési Ház színpadán egymást váltották a népdalkörösök, néptáncosok, versmondók. A színvonalas produkciókat a nézősereg vastapssal jutalmazta. A műsort rövid pihenő követte, majd kezdetét vette a hajnalig tartó kosaras bál.

Rengeteget jelentett nekünk ez az utazás. Olyan lelki feltöltődésben volt részünk Erdélyben, amit sehol máshol nem lehet megtapasztalni. A megismert közösségben olyan értékek lakoznak, amelyek sajnos kiveszőben vannak manapság – legálábbis Magyarországon biztosan. Ezek az emberek megmutatták nekünk, mit jelent az odaadás, az összetartás, a szeretet, az önzetlenség. A dombok között meghúzódo kicsi faluban őszinte érzésekre, végtelen jóságra és tisztaságra leltünk. Reméljük, a vendéglátást hamarosan viszonzhatjuk, bár tudjuk, nehéz lesz felülmúlni azt, amiben részünk volt. Mindenesetre ígérjük: visszatérünk.

Fischer Szandra (Hantos, Magyarország)

Krisztus csapatának tagjai

Keresztyén ifjúsági sporttalálkozó Mezőbándon

„Ha pedig versenyez is valaki, nem nyer koszorút, ha nem szabályszerűen versenyez.” (2Tim 2,5)

Idén immár második alkalommal rendeztük meg Mezőbándon a Maros-Mezőségi Egyházmegye ifjúsági sporttalálkozóját. **Lukácsy Szilamér** házigazda lelkész áhítatában Isten Józsueának szánt parancsát hozta a fiatalok elé, hogy ne csak a keresztyén életben legyenek bátrak és erősek, hanem a játékszabályok betartásával a játéktéren is. A tizenhárom egyházközségből összegyűlt fiatalokat elkísérték a lelkészeik, kántoraik és presbitereik. Az idei alkalom a lányok részvételével is színesedett, akik röplabdáztak, kézilabdáztak és kosaraztak. A fiúknál a focié volt a főszerep. Mindenik csapat igyekezett a legtöbbet kihozni magából, de végül a győzelmet Mezőbánd csapata szerezte meg, a második helyen Mezőmadaras, a harmadikon pedig Udvarfalva végzett. A lányoknál mindhárom csapat (Mezőbergenye, Mezőbánd, Csittszentiván) egy-egy említett sportágban jeleskedett. Avattunk gólkirályt is **Kiss Szilárd** személyében a Szabadi útról, a legjobb játékosnak **Balázs Szabolcs** Mezőma-

darasról, a legtechnikásabb játékosnak a 14 éves marosszentkirályi **Iszlai Richárd**, a legjobb kapusnak a mezőbergenyei **Kiss Lóránd** bizonyult.

A sportoláson és versenyzésen túl a találkozásé volt a főszerep, a játék öröme és a csapatban való gondolkodás határozta meg az eseményt. Láthattuk, hogy fiataljainkban van akaraterő, motiváció, tudnak csapatban gondolkodni, játszani. Nem titkolt vágyunk úgy irányítani őket, hogy érezzék át: ők nemcsak a gyülekezetek csapatának, hanem Krisztus nagy csapatának is a tagjai.

Hálásak vagyunk a támogatóinknak, akik a rendezvény létrejöttében nagy szerepet vállaltak, hogy a 160 résztvevőt megvendéghelhesük. Köszönet a Communitas Alapítványnak, a Therezia tejfeldolgozónak az anyagi támogatásért, a TimKo üzletláncnak a kenyérért, Lészai Karinnak a fűszerekért. Hálásak vagyunk a Mezőbándi Egyházközségnek és Nőszövetségének 5 tagjának a finom ebéd elkészítéséért, az ifiseknek a felszolgálásért. **Bart-**

ha Domokos alpolgármesternek és a Polgármesteri Hivatalnak, hogy a sporttermet és a sportpályát rendelkezésünkre bocsátották. Köszönjük az egyházmegye támogatását is. A találkozót keretbe foglalta Isten Igéje, áhítattal kezdtünk és az együttlélet **Jakab István** esperes igemagyarázattal fejezte be. Az Impro együttes utolsó énekszámával úgy váltunk el, hogy egymás kezét megfogva a találkozásért, a játékért és a rendezvény sikeréért hálát adtunk Istennek.

Károly Károly

Cseberből vederbe

Kommunizmus és ateizmus helyett materializmus és szekularizáció

A keresztyén egyházak helyzete az Európai Unióban címmel tartottak konferenciát Temesváron. A házigazda Új Ezredév Református Egyházközség vezetője, **Gazda István** lelképásztor az együttlélet áhítattal nyitotta meg. Elsőként **Remus Groze** temesvári baptista lelképásztor Európa keresztyén gyökereiről értekezett, majd *Globalizáció és ökumenizmus* címmel **Juhász Tamás** kolozsvári teológiai professzor tartott előadást. **Tőkés László** EP-képviselő a keresztyénség kilátásairól markáns színekkel festett képet, különös tekintettel az Unióban zajló, aggodalomra is okot adó folyamatokra.

A volt királyhágómelléki püspök enyhe keserűséggel számolt be a hét év alatt összegyűjtött nyugat-európai tapasztalatairól, amelyek több tekintetben a kommunizmus idején megélt viszonyokra emlékeztetnek. „1989 előtt felnéztünk Európára, mely az emberi jogok, a szabadságjogok, az elnyomottak, az értékelvűség védelmezőjét jelentette a számunkra, a lelkiismereti és a vallásszabadság hazájának véltük. Kijutva Európába, bekerül-

ve az Európai Parlamentbe, szinte úgy éreztem, hogy »cseberből vederbe estem«. A kommunista materializmus helyett szembetaláltam magam a jóléti társadalom vulgáris materializmusával, az ideológiai internacionalizmus helyén a nyugati kozmopolitizmust, az ateizmus helyén a szekularizációt, az elvilágiasodott világ vallástalanságát, az üres templomokat találtam.” Ami Tőkés Lászlót a legjobban megdöbbentette, az az Európai Parlament „tömény keresztyénség- és egyházellenessége”. A toleranciát és sokszínűséget Nyugaton inkább a nem keresztyénekre vonatkoztatják, az ő befogadásukra szolgáló ideológiai kulcsifejezésként, a Krisztus-hívők ellenben rendre kedvezőtlen elbírálásban részesülnek, sőt alkalomadtán szabadon lehet őket sértegetni. Továbbmenően – példának okáért – az afrikai vagy ázsiai üldözött keresztyének védelme „szalonképesnek” számít, ezzel szemben azonban az európai kisebbségi egyházak vagy egyáltalán az európai kisebbségek védelmére alig nyílik lehetőség – mondta Tőkés.

Befejezésképpen az „elrabolt Európa” visszaszerzése mellett szállt síkra. A 2007-ben útjára indított „Keresztyén Európát!” elnevezésű programjára visszautalva, annak a véleményének adott hangot, hogy „ebben a folyamatban Kelet-Közép-Európa komolyabb

szerepet játszhatna, egy új Európa kialakításának és gazdagításának lehetne a vezető ereje. Míg a fejlett Nyugat hozzájárulása elsősorban gazdasági téren meghatározó fontosságú – a mi európai hozzájárulásunk a keresztyén hit és kultúra terén mutatkozhatna meg.”

Csaknem kétmillió ember kezdeményezését veszik semmibe

Az Európai Bizottság a demokráciát csúfolja meg, amikor nem veszi figyelembe az „Egy közülünk” kezdeményezést támogató 28 uniós tagállam mintegy kétmillió polgárának akaratát.

A Kárpát-medencei Családszervezetek Szövetsége (KCSSZ) és a Családlánc Mozgalom által tömörített szervezetek a családok nevében elfogadhatatlannak tartják, hogy az Európai Bizottság nem tartotta tárgyalásra érdemesnek az „Egy közülünk” elnevezésű európai polgári kezdeményezés ügyét. Így elmaradna az esetleges jogalkotás folyamata. A demokrácia deficitként is értelmezhető döntés üzenete az, hogy a brüsszeli bürokráciát nem érdekli az európai polgárok véleménye. Ami az embereknek fontos, az a bürokrácia számára lényegtelen. Ami a csaknem kétmillió ember számára érték, az Brüsszel számára csak papír.

A kezdeményezés arra irányult, hogy az Európai Unió jogalkotói ne támogassanak megfogant emberi életek, magzatok elpusztításával járó kísérleteket és kutatásokat. A KCSSZ és a több mint száz családszervezetet és családokat segítő szakmai szervezetet tömörítő és mintegy harmincezer családot magában foglaló Családlánc Mozgalom alapelvei közé tartozik a megfogant élet védelme, a család, az anyaság és a házasság tisztelete. Ezért követeljük, hogy az Európai Bizottság vizsgálja felül hibás döntését. – olvasható a KCSSZ sajtónyilatkozatában.

Nagyok a kicsikért

Testvérgyülekezeti találkozó Szamosfalván

A Magyarlétán márciusban rendezett egyházmegyei vezetők tanácskozásán **Máté István** magyarlétai lelkipásztor kezdeményezésére a nagyobb létszámú, erősebb gyülekezetek képviselői választhattak egy kisebb református közösséget, amellyel szorosabb kapcsolatot teremthetnek. Így került sor első alkalommal a Kolozsvári Egyházmegyében két gyülekezet tagjainak a találkozására: Szamosfalva és Kolozspata.

Szabados József kolozspatai lelkipásztor igehirdetését követően, **Péntek Márton** szamosfalvi lelkipásztor köszöntötte a két gyülekezet tagjait, hosszú távú együttműködést kívánva egyházközösségeik épülésére.

Ezután **Floriska István**, az egyházmegye Presbiteri Szövetségének elnöke ismertette az egybegyűltekkal az egyházmegye belmissziós szövetségei által szervezett különböző rendezvényeket, amelyeknek a célja minden esetben gyülekezeteink építése, gyarapodása, református hitünk erősítése. A felszólaló égetően fontosnak tartotta az egyháztagjaink és gyermekeink

között végzett missziós munkát nemzeti önazonosságunk megtartása érdekében, ismerve azt a szomorú valóságot, hogy különösen a városokban a vegyes házasságok aránya meghaladja az 50 százalékot, amely a következő nemzedék gyermekei számára a felekezeti és nemzeti hovatartozás megszűnését eredményezheti.

Szívet, lelket gyönyörködtető volt, amikor a 12 éves Schwartz Tamás elszavalta Wass Albert *Üzenet haza* című versét. A kolozspatai asszonyok bizonyágtétele könnyecskéket csalt ki a hallgatóság szeméből.

A következőkben **Vincze J. Zoltán** szamosfalvi gondnok ismertette az egyházközösség történetét napjainkig. Az idén 101 éves, kívül-belül felújított templom és a szépen rendezett környéke Isten dicsőségét és híveinek kitartását hirdeti mindannyiunk örömeire. Végezetül Szabados József lelkipásztor bemutatta a kolozspatai gyülekezetet.

Az istentiszteletet követően a gyülekezeti teremben szeretetvendégség mellett folytatódott a bemutatkozás, ismerkedés, a következő találkozók tervezése. Isten áldását kérjük, hogy még sok ilyen és ehhez hasonló találkozóra kerüljön sor református népünk erősödésére.

FI

In memoriam Pap Sándor (1939–2014)

A kiszabott esztendőket leteltek. Pap Sándor nyugalmazott lelkipásztor porsátorát a kökösi temetőben helyeztük pihenőre. Szárazajta és Kőkös között 75 év alatt egy olyan földi utat járt be, amelyben volt minden: jó, rossz, öröm és bánat, mélység és magasság. Minden között mégis a derű volt legjellemzőbb rá. Ezt a derűt kaptuk tőle oly sokszor mi, a barátai. Hitéből táplálkozó derű tette lelkipásztori szolgálatait egyedivé, felejthetlenné: Kissolymosban, Székelytompán, Harasztkeréken és Sepsiszentgyörgyön. Azt is láttuk – sok esetben tapasztaltuk –, amikor a derű átváltott harcos tevékenységgé. Sohasem engedte, hogy könnyedén igába hajtsák. Harcolt kitűzött cél-

jaiért. Legfőbb célja a sepsiszentgyörgyi új gyülekezet templomának felépítése volt. Ma már elmondhatjuk: a harcot megharcolta, és győzött. Áll a belvárosban az Ige hirdetését és hallgatását szolgáló, évszázadokra készült templom. Pap Sándor lelkipásztorra igazán találó a gyászjelentőjére kiválasztott ige: „...Elérkezett az én elköltözésemnek ideje. Ama nemes harcot megharcoltam, futásomat elvégeztem, a hitet megtartottam, végezetül eltételek nekem az igazság koronája, melyet megad nekem az Úr, az igaz bíró, ama napon, de nemcsak énnekem, hanem mindazoknak is, akik várva várják az Ő megjelenését.” (2Tim 4,6–8)

Gazdagabbak és boldogabbak voltunk, hogy itt élt velünk. Emlékét őrizzük.

Bereczki László ny. lelkipásztor

Olvasóink írják

Gödriné Molnár Márta szerkesztőségünkbe eljuttatott levelében a kovásznai Ignác Rózsa nőszövetség évadzáró bibliorájáról tudósít.

Pünkösd másodnapjára (mint minden más csütörtökön) a Kovásznai Belvárosi Egyházközösség tanácstermében bibliorára gyűltünk össze. Rövidesen megtapasztaltuk, hogy ezúttal nem a szokásos bibliorán veszünk részt, mert a gyermekek (óvodásoktól nagyiskolásokig) vidám serege sok-sok szék és pad behozatalára készített. **Balogh Zoltán** lelkipásztor tartotta az áhítatot, amelyet az együttműködés és éneklés követett. Ezután a vasárnapi iskolások, óvodások, nagydiákok éneklése,

zenés-verses műsora dicsőítette Istent. Zenéjük-éneklésük gyermekes őszinteséggel, vidáman, de a vállalt feladatukhoz illő komolysággal szállt az ünneplő kis közösség felé.

Nemcsak sátoros ünnep volt ez, hanem a meghonosított születésnapok havonkénti megtartása is. A záró biblióra emelkedett hangulatú ünnepélyé vált. Mindannyian érzékeltek, hogy a Szentlélek munkálkodik közöttünk: mindenki boldog volt, ragyogtak a gyermekszemek, az idősebbeké olykor-olykor elhomályosodott.

Kívánom Pál apostol szavaival: „A reményesség Istene pedig töltsön be titeket a hitben teljes örömmel és békességgel, hogy bővüljökjete a reménységben a Szentlélek ereje által.” (Róm 15,13)

Szeptember 22-ére halasztotta pénteken a ploiești-i táblabíróság a sepsiszentgyörgyi Székely Mikó Kollégium épületének visszaszolgáltatása ügyében indított per következő tárgyalását – közölte az MTI-vel Kapcza Mikolt Krisztina, az Erdélyi Református Egyházkerület ügyvédje.

A legutóbbi tárgyaláson a védelem a pénzügyminisztériumtól kért átiratot, hogy állapítsa meg, az iskola visszaszolgáltatása nyomán érte-e kár a román államot. A szaktárca helyett a Buzău megyei pénzügyi igazgatóság válaszolt, amely közölte: 2011 novemberében már küldött hasonló átiratot ugyanebben a perben. Az ügyvéd szerint a mostani átirat alapján a pénzügyi igazgatóság akkor közölte, hogy az ingatlan 4 millió 600 ezer lejt ér.

Kapcza Mikolt viszont hangsúlyozta, hogy sem a megyei pénzügyi igazgatóság, sem a pénzügyminisztérium nem küldött novemberben ilyen átiratot, ezért rendelte el a bíróság a halasztást. Hozzátette: a bíróságon azt is hangsúlyozta, álláspontja szerint a Buzău megyei pénzügyi igazgatóság nem illetékes ebben a kérdésben, hiszen semmi köze nincs a Kovászna megyei Sepsiszentgyörgyön lévő ingatlanhoz.

A Mikó-perben két évvel ezelőtt a buzăui bíróság első fokon érvénytelenítette az ingatlan 2002-ben történt visszaszolgáltatását, és elítélte a restitúciós testület tagjait. Három év letöltendő börtönbüntetésre ítélték Markó Attila volt államtitkárt és Marosán Tamást, az Erdélyi Református Egyházkerület jogi tanácsadóját. A restitúciós bizottság harmadik tagja, Silviu Clim, a román igazságügyi minisztérium volt tanácsadója három év felfüggesztett börtönbüntetést kapott. (MTI)

ISSN-1223-8848

ÜZENET

Az Erdélyi Református Egyházkerület gyülekezeti lapja

A szerkesztőség címe: 400079 Kolozsvár
Király utca (str. I. C. Brătianu) 51. sz.
Telefon: 0731 019404

Drótposta: uzenet@reformatus.ro
<http://www.reformatus.ro/uzenet.html>

Főszerkesztő: Somogyi Botond

Kéziratot nem őrünk meg és nem küldünk vissza.

A lapban megjelent cikkek nem feltétlenül a szerkesztőség véleményét tükrözik.

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület

Misztótfalusi Kis Miklós

Sajtóközpontjának nyomdájában.

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Olvasószerkesztő: Sztranyiczki Mihály

Műszaki szerkesztő: Bálint Lajos

Tördelés: Czirmay Ágnes

